

DISKRIMINACIJA Majčinstvo je najveća prepreka u karijeri žene

Četiri priče o majkama koje su šikanirane na svojem radnom mjestu

Gotovo svaka druga majka, odnosno njih 44 posto, doživjela je neki oblik diskriminacije na poslu ili tijekom traženja posla zbog trudnoće ili obaveza prema djeci predškolske dobi: trećina njih nije dobila produljenje ugovora o radu, svaka peta je dobila otkaz, a 16 posto ih je premješteno na lošije radno mjesto.

Pokazalo je to istraživanje pravnobraniteljice za ravnopravnost spolova **Višnje Ljubičić** i udruge Roda, nakon kojeg se zaključak nameće sam od sebe - majčinstvo je danas najveća prepreka u karijeri žene.

- Šikaniranje radnica s malom djecom svakodnevica je u sektoru trgovine, u kojem rade deseci tisuća žena - dobivaju lošije poslove, ne mogu upravljati svojim životom jer im se smjene javljaju u zadnji čas, radi se vikendom, stavlja ih se u smjene do 23 sata na večer ili rano ujutro, prije nego vrtići počnu raditi, razmjesti ih se na radna mjesta 80 i više kilometara od mjesta stanovanja.

Žene nam masovno odlaze, u druge branše ili izvan zemlje, jer je posao težak i stresan, osobito za one koje imaju obitelj, a plaća mala - kaže Zlatica Štulić, predsjednica Sindikata trgovine Hrvatske.

Primjer dobre prakse je robna kuća Ikea, koja je iz Švedske, države u kojoj je koncern nastao, sa sobom donijela i standarde postignute u području ravnopravnosti spolova.

Kako je ispričala Nikolina Lokmer, voditeljica prodajnog asortimana u Ikei, doznala je da je trudna tjedan dana nakon što je dogovorila uvjete za posao. S nelagodnom je javila šefu da očekuje bebu, odlučivši da će biti iskrena i da neće poslušati dobronamjerne prijatelje koji su joj savjetovali da krije svoje stanje. Međutim, šef joj je od srca čestitao, ne dovodeći njezino radno mjesto u pitanje. Takav je odnos prema trudnicama, kažu u Ikei, uobičajen, a posebno se pazi da se roditeljima izlazi ususret. 51

MAJA (30)
Nakon poroda joj oduzeli njezino radno mjesto

Maja (30), diplomirana ekonomistica, radila je nekoliko godina u administraciji jednog velikog trgovačkog lanca prije nego što je ostala u drugom stanju. Radila je do mjesec dana prije termina poroda i vratila se na posao kad je dijete navršilo godinu dana. Međutim, dočekao ju je šef i objasnio joj da se na svoje radno mjesto ne može vratiti jer se "kolega koji ju je

IVANA (31)
Nakon što je postala majka šef joj je govorio da joj smeta

Ivana (31) radi u trgovini otkako je završila srednju školu. Rodila je prvo, pa drugo, pa treće dijete. Već od prve trudnoće izravno nadređeni šef počeo ju je drugačije tretirati, nakon druge trudnoće otvoreno joj je govorio da mu samo smeta, a nakon treće situacija je eskalirala. Ivana je, naime, željela iskoristiti svoje zakonsko pravo da radi polovicu radnog vremena, što

Primjer dobre prakse je Ikea, koja je iz Švedske sa sobom donijela i standarde postignute u području ravnopravnosti spolova

mijenjao jako dobro snašao". U zamjenu joj je ponudio bitno manje plaćeno radno mjesto, na nižoj poziciji. Osjećala se poniženo i degradirano. Nije ušla u pravnu borbu za svoja prava, traži drugi posao i nada se boljem poslodavcu.

LUCIJA (29)
Vratila se s porođiljnog i radila 8 nedjelja zaredom

Lucija (29) bila je poslovotkinja trgovine. Imala je temeljni ugovor na neodređeno vrijeme na mjesto prodavačice te aneks ugovora na određeno vrijeme od 12 mjeseci za mjesto poslovotkinje. Aneks ugovora redovito joj je produljivan sve dok nije ostala trudna. Nakon što se vratila s roditeljskog dopusta, aneks joj više nije ponuđen. Počela je raditi kao prodavačica, ali njezina česta bolovanja zbog djeteta šefu nisu bila po volji. Slučajno ili ne, radni raspored joj je, zbog potreba posla, bio takav da je, nakon povratka s porođiljnog, radila osam nedjelja za redom. Nije to mogla izdržati, dala je otkaz. Planira s obitelji napustiti zemlju.

je šefu očito diglo živac, iako joj je tvrtka u kojoj radi to pravo odobrila. Počeo ju je "koristiti za popunjavanje rupa" - svaki je dan radila u drugoj trgovini i u drugoj smjeni, ovisno o njegovoj odluci. Zatražila je pomoć sindikata i tek pod prijetnjom tužbom šef joj je organizirao uobičajeno radno vrijeme. Uspjela se izboriti za svoja prava.

ANA (25)
Kamo s djetetom kada moraš na posao u 6 ujutro?

Ana (25), majka trogodišnjaka, radila je u smjenama u trgovini, a jutarnja smjena počinjala je u 7 sati. Međutim, vlasnik dućana odlučio je da će početi raditi od 6 sati ujutro.

Ana se našla pred nepremostivim problemom: vrtić u mjestu u kojem živi radi tek od 6.30, a i Anin suprug radi od 6 sati. Budući da ima ugovor na određeno, suprug ne može ni pomisliti da zatraži rad u kasnijoj smjeni. Kako zapravo nije imala drugog izlaza, Ana je počela voditi dijete sa sobom na posao. Pričekala bi drugu kolegicu koja dolazi u 7 sati te bi tada s djetetom otrčala u vrtić i ostavila svoje dijete ondje. Budući da se bojava tužbe, poslodavac je uvažio njezin argument i vratio je u smjenu koja počinje u 7 sati. 51